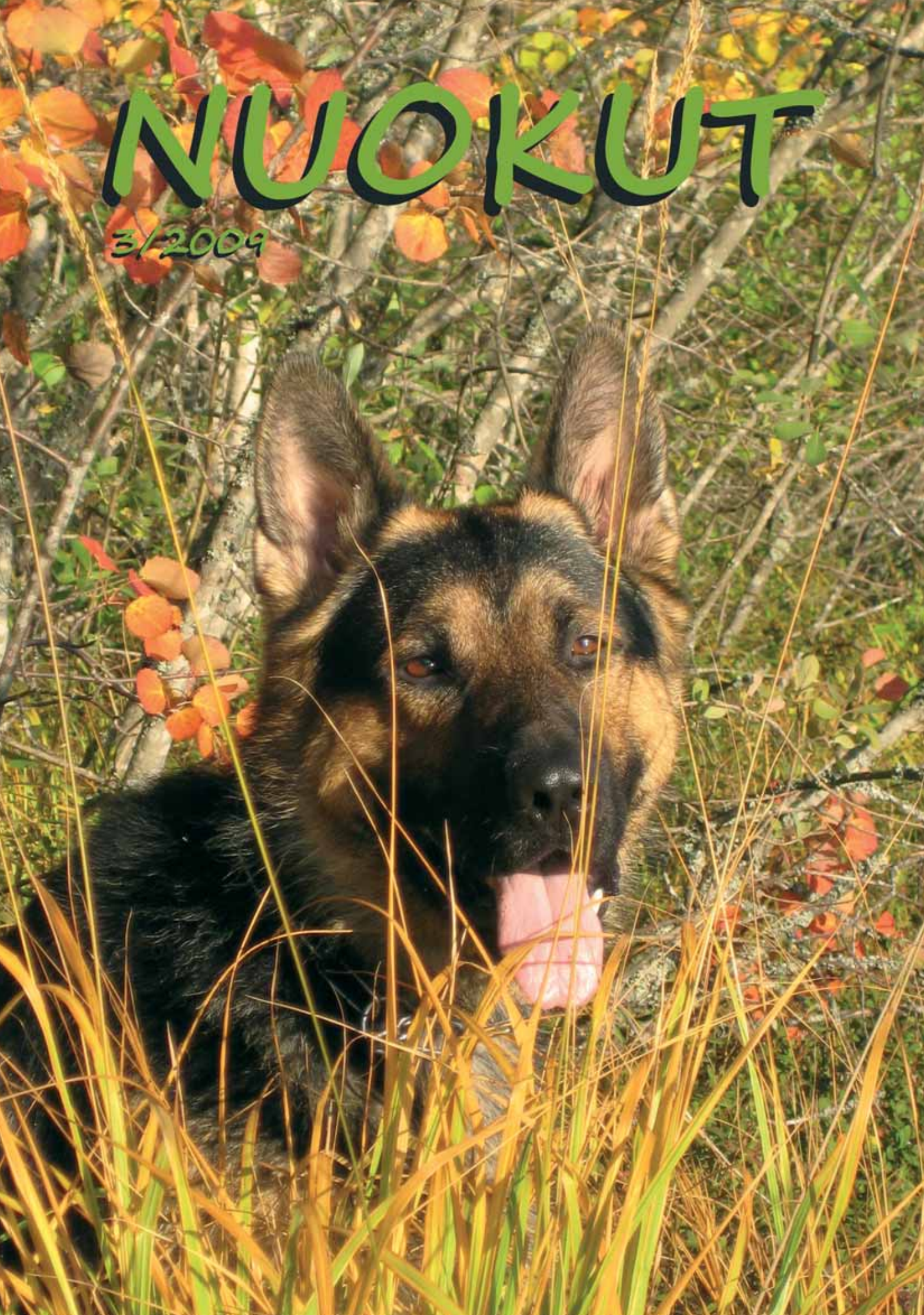

NUOKUT

3/2009

Toimihenkilöt vuonna 2009

Puheenjohtaja
Minna Moisio
Hirvenpolku 7, 40270 Palokka
puh. 040 773 6865
minna.moisio@gmail.com

Varapuheenjohtaja
Asko Hämäläinen
Kuoppaniementie 100, 41325 Laukkavirta
puh. 040 577 0318
rauni.hamalainen@gmail.com

Johtokunnan varsinaiset jäsenet

Sihteeri
Kirsi Tarvonen
Varvikontie 120, 41230 Uurainen
puh. 050 9110 502
tarvonenki@yahoo.com

Rahastonhoitaja, jäsensihteeri
Seija Leppänen
Uudensillantie 20, 41660 Toivakka
puh. 871 568, 040 514 4568

Koulutusvastaava
Jari Parkkisenniemi
Sepänkatu 13 A 1, 40720 Jyväskylä
puh. 050 355 5087
jaripark@kolumbus.fi

Raimo Hänninen
Liepeentie 367, 41400 Lievestuore
puh. 040 702 6674, 861 790

Harri Laurila
laurila.harri@luukku.com

Johtokunnan varajäsenet

Jaana Järvinen
puh. 0400 366 800 (iltaisin)
powerpfote@elisanet.fi

Hanna Helminen
puh. 045 670 9555
hahelminen@gmail.com

Mariikka Lehto
Keskikatu 16 A 38, 40700 Jyväskylä
puh. 040 723 8422
riikka@kutanin.com

Nuokut-lehti, www-sivut
Jaana Pinson
puh. 050 346 6874
jaana.pinson@gmail.com

Jaostojen kokoonkutsujat

Kilpailu-, koulutus- ja vetokoirajaosto
Jaana Järvinen, kokoonkutsuja
Asko Hämäläinen
Hanna Helminen
Jari Parkkisenniemi

Pelastuskoirajaosto
Minna Moisio

Näyttelyjaosto
Susanna Uusitupa-Kärppä
puh. 040 836 8845
susanna.uusitupa@didactics.com
Kirsi Tarvonen

Keski-Suomen Palveluskoirayhdistys ry on toiminut vuodesta 1946. Yhdistyksen sisällä toimii kolme jaostoa: kilpailu-, koulutus- ja vetokoirajaosto, pelastuskoira- sekä näyttelyjaosto.

Yhdistyksellä on oma maja Koirakorpi Lievestuoreella. Saunallinen maja on jäsenten käytettävissä. Majan ympäristössä on harjoittelumaastoa ja tottelevaisuuskoulutukseen sopiva kenttä.

Yhdistys järjestää tottelevaisuus-, maasto- ja pelastuskoirakoulutusta sekä talvisin viisi kertaa viikossa mahdollisuuden harrastaa valjakkohiihtoa. Näiden lisäksi yhdistys järjestää palveluskoirakokeita, tottelevaisuuskokeita, kursseja, luentoja...

Jäseneksi

Jäseneksi voit liittyä maksamalla jäsenmaksun yhdistyksen tilille 529081-410142. Laita viestikenttään nimesi, mahdollisen perheenjäsenen nimi, osoite ja puhelinnumerokin, niin posti tulee perille oikeaan osoitteeseen.

Vanhat jäsenet: jäsenmaksu tulee hoitaa huhtikuun loppuun mennessä (ilmoita viestikentässä nimesi). Erillisiä laskuja ei lähetetä, vaan maksusta pitää huolehtia joka vuosi itse.

Jäsenmaksut vuodelle 2009:

varsinainen jäsen	14 euroa
perhejäsen	5 euroa
ainaisjäsen	140 euroa

KOULUTUKSET • KOULUTUKSET • KOULUTUKSET

AHOLAIDAN KENTTÄ

- treenit sunnuntaisin klo 13-14 ja itseohjautuva klo 14-15

TIKKAKOSKI

K-S PKY:n jäsenillä on mahdollisuus käydä kouluttamassa koiriaan Tikkakoskella, puolustusvoimien alueella

- tiistaisin iltapäivällä
- lauantaisin klo 14 alkaen

Puolustusvoimien alueella ei niin vain saa käyskennellä, joten ilmoita nimesi, osoitteesi, sähköpostisi ja henkilötunnuksesi Jaana Järviselle sähköpostilla:
powerpfote@elisanet.fi

HUOM. Aikaisemmin ilmoittautuneet laittakaa osoitteetkin Jaanalle!

Henkilötunnukset toimitetaan keskitetysti komendantille. Kentälle ei saa mennä, jollei tietoja ole ilmoitettu!

Tule töihin lipunmyyntiin Jyväskylän näyttelyyn 21.-22.11.

Merkkaa päivät 21.-22.11. kalenteriin ja ilmoittaudu talkootöihin! Voit tulla vain toisena päivänä tai molempina. Muutaman tunninkin työpanos on hyödyksi: helpommin saadaan porukkaa mukaan, kun kenenkään ei tarvitse tehdä kovin pitkiä vuoroja.

Tiedossa on mukavaa hommaa hyvässä seurassa ja näyttelyä pääsee seuraamaan sen paremmin mitä enemmän meitä on.

Myyjät saavat ruoka- ja kahvilipukkeet sekä pääsevät mukaan helmi-maaliskuussa järjestettävään näyttelyn karonkkaan. Karonkassa on perinteisesti hyvät ruuat ja juomat sekä mukavaa ohjelmaa.

Ilmoittautumiset
minna.moisio@gmail.com tai puh. 040 773 6865

KUVA: COPYRIGHT POWERPFOTE

KUVA: NINA PALOPOSKI

Puheenjohtajalta

Vuosi lähestyy loppuaan ja yhdistyselämässä on aika pohtia tulevan vuoden toimintaa. Puheenjohtajan näkövinkkelistä yhdistyksen toiminta on pyörinyt jouhevasti. Toimintaa on järjestetty sen mukaan kuin on ollut puuhaajia ja kiinnostusta. Johtokunnan jonkinlainen linjaus on ollut se, että järjestettävän toiminnan ei tarvitse tuottaa voittoa, ei edes peittää kuluja, kun toiminta on yhdistyksen päätarkoituksen mukaista, siis koirien koulutukseen ja koetoimintaan liittyvää. Lisäksi on haluttu järjestää yhteisiä vapaamuotoisia tilaisuuksia, joissa ruuan ja mukavan yhdessäolon merkeissä voi ideoida ja keskustella koirista ja kehittää uusia tapahtumia.

Onko hyvä näin?

Tuttu ja turvallinen on minulle helppo nakki, homma rullaa omalla painollaan. Mutta pitäisikö olla jotain muuta? Onko palveluskoiraharrastus liian vaikeaa ja vaativaa? Pitäisikö meidän järjestää helpompaa toimintaa, tyyliin kotikoiran tottelevaisuus, koirakävelyitä tai match-show? Marja Muhonen järjesti Uuraisilla kurssin ja sai hienon, positiivisen koirajutun lehteen. Vai tiukennetaanko otetta ja kehitetään viikkokoulutuksesta valmennus, jolla on selvä tavoite? Valitaan edustuskoirakot, joiden treenejä tuetaan ja joiden odotetaan tuovan yhdistykselle mainetta ja kunniaa?

Mitä halutaan? Tule keskustelemaan asiasta syyskokoukseen.

Edellisessä lehdessä kyselin hyviä tiedotuksen, yhteydenpidon ja palautteenannon kanavia ja arvelin, etten saa yhtään vastausta. Arvasin väärin: sähköpostilla on tullut monenlaisia yhteydenottoja. Erityisesti johtokunta on ollut aktiivinen. Meillä on hyvin toimiva ja toimielias johtokunta. Kiitoksena kuluneen vuoden työstä seuraava johtokunnan kokous pidetäänkin ruokaravintolassa pitkän kaavan mukaan. On muuten minun muistin mukaan ensimmäinen kerta yli 20 vuoteen kun johtokunta näin repäisee.

Syksystä nauttien, joulua odotellen,

Minna Moisio

Keväällä 2008: Kit 1v 10kk ja tottelevaisuusvalio!

Oli aikaa tai ei metsään on mentävä

Hanna Helminen palasi kotiseudulleen Keski-Suomeen etelän vuosien jälkeen. Ilokseen hän huomasi, että palveluskoiratoiminta on täälläkin aktiivista. Yhdessä tekeminen, talkoot ja maan mahtavin (Raunin) muonitus ovat Hannan mielestä K-S PKY:ssä sitä parasta antia.

Hannan lapsuuden kodissa oli whippet Benita, joka opetti lenkkeilyn ja jänisten ajon jalot taidot. Whippetin jälkeen Hanna halusi koiran, joka ei tarvitse takkia eikä väliä sateesta ja olisi valmis kaikkeen. Sisko hokutteli Solannin Sarin luo tutustumaan bordercolleihin ja sille tielle jäätiin.

- Robin (TVA Florinan Elwiira, "Viisain Viirupää") oli eka bortsuni ja sen kanssa käytiin läpi tokoa ja hakua sekä alkeet viestistä, jäljestä, vepestä ja agista, Hanna luettelee.

Tällä hetkellä Hannan laumassa on kaksi koiraa.

- Nana (Maccabee Bilberry Cream) on kohta 12-vuotias pirteä mummo, jonka kanssa olen tokoillut TVA:n ja piirinmestaruuden, näytellyt INT MVA:n ja 2 x Voittaja-tittelin sekä jälkeillyt JK1 ja FH2 koulutustunnusten verran. Junnuna laumassa pyörii 3-vuotias Kit (Tending Dayfly), joka on tottelevaisuusvalio ja kisaa JK3:ssa.

Bortsut ovat vieneet Hannan mukanaan. Kun niihin on tottunut, on vaikea ajatella-kaan rodun vaihtoa. Hanna ei voisi kuvitella laumaansa suurta koiraa ja sanoo, että olisi ihan kädetön bernin tai nöffin kanssa.

Historian havinaa:
Hanna rapsuttelee ensimmäistä bordercollietaan Robinia ("Viisain Viirupää") Siistosen Eijalla marraskuussa 1994.

Bortsuilla on into tehdä ja ilo toimia

Koirien kehitys ja eteneminen on Hannalle parasta motivaatiota.

- Bortsun kanssa onnistuu kaikenlainen toiminta, arki on helppoa (= ongelmat siedettävää) ja ne on vaan niin ihanan haasteellisia. Nana on ns. näyttelylinjainen ja Kit työlinjainen, joten laumassa on vähän kuin kahta rotua, vaikka samaa ihanuutta kuitenkin, Hanna kehuu.

Hannan kisakoiraa on Kit, jossa parasta on moottori, toiminta ja hermot. Koiraa onkin saanut TVA:n arvonnalla jo alle 2-vuotiaana.

- Se tekee mitä vain, kestää toistot ja pitkät treenit, taistelee ja on ahne piru, maastossa osaa käyttää nenää ja on omatoiminen. Haastetta toimintaan tuo sen luovuus: työkoira keksii aina jotain uutta ja näyttää asioista uusia variaatioita. Sille ei riitä pelkkä kenttätampuilu, vaan täytyy olla oikeita aistitreenejä, jälkeä, esineitä. Joten oli aikaa tai ei, metsään on mentävä.

Hanna pitää treenipäiväkirjaa. Sitä on mukava lukea taaksepäin ja huomata, miten

KUVA: MARJA RANTALA

moni asia on mennyt hurjasti eteenpäin.

- Vaikka koularit ja tittelit on vaan kirjaimia, on ne työllä jokainen tehty joka lajissa. Ne on sellaisia yhteistyön palkkoja ja hyviä muistoja, jotka motivoi jatkamaan eteenpäin.

Vaikka Hanna ei omasta mielestään ole mikään kisameneijä vaan pikemminkin kokeumuksen saaja, tittelit ja tavoitteet osoittavat toista.

- Kitn tavoitteena on KVA ainakin jäljeltä ja SM-kisoissa onnistuminen. Sen jälkeen olisi kiva tehdä haku valmiiksi ja kisata EK-kisoja. Tokon puolella POHJ TVA on tavoitteena eli valioarvot Ruotsista, Tanskasta ja Norjasta.

- Nanan kanssa haettiin kesällä Tanskasta MVA-arvo, ja Nana päättäneen hienon näytelmäuransa marraskuussa erkkarissa Jyväskylässä.

Treeneistä nautitaan ja ihastellaan koirien älyä

Hannan mielestä tärkeintä koiran koulutuksessa on treeneistä nauttiminen.

- Kun ensin pohditaan treenikohteet, sitten tuetaan toisten onnistumista, nautitaan ja treenin päälle syödään hyvin! Koirakon suhde on tietty a ja o. Lisäksi treenien suunnittelu, leikkiminen, nöyryys omien virheiden näkemiselle sekä kyky ymmärtää oma pienuus suhteessa koiran älykkyyteen kuuluvat asiaan.

Parhaimpia muistoja Hannalta löytyy FH-kisoista ja tietenkin treeneistä.

- Oltiin joskus Nanan kanssa FH-kisojen SM/MM-karsinnan 1. päivän jälkeen sijalla 5, vain maajoukkue oli edellä. Vaikka mokasin itse 2. päivän, tuo on jäänyt syvälle mieliin lämpimänä muistona.

Hanna tituleeraa FH-kisoja (erikoisjälkikisoja) kuninkuuslajiksi.

- Miten mukavaa on kävellä pellolla koiran perässä! Siinä on niin nöyrä olo, kun itse ei voi tehdä muuta kuin ihmetellä koiran tarkkuutta ja työskentelyä.

Treeneistä Hanna muistaa lämmöllä Impan ja Pirjon kanssa vietetyt pk-päivät.

- Aamulla Uuraisille haku-, jälki- ja esinetreeneihin, sitten eväiden nauttiminen metsässä (koirille kans) ja päälle Kuikan tai Mahlun kentälle tottukseen. Koirille ja ihmisille niin mukavaa, ja hyvää treeniä pk-kokeiden pitkiin päiviin!

Hyvä suhde koiraan auttaa monessa asiassa

Hanna arvostaa ja kuuntelee ihmisiä, joilla on pidemmän ajan näyttöä ja tuloksia sekä ehdottomasti hyvä suhde omiin koiriin. Tärkeitä tukijoita ja oppi-isiä ovat olleet bortsujen kasvattajat, joiden kanssa Hanna on saanut olla yhteistyössä.

Sen aikaa kun bortsut nukkuvat päivät kotona, Hanna yrittää tienata treeni-, kisa- ja matkaraajoja Norssilla opoilemalla sekä pyörittämällä omaa pientä koirafirmaa nimeltä Training Tracks. Opettajana Hanna on tottunut kouluttamaan, mutta opettajan koulutusta enemmän koirista on ollut hyötyä oppilaiden kanssa touhutessa.

- Minkä koira ymmärtää, sen ymmärtää oppilaskin. Samanlaisuutta on myös nöyryys: kun on vapaa-ajalla tottunut häviämään koiran älykkyydelle, on koulussa helppoa hävitä oppilaillekin, Hanna naurahtaa.

*Hannan vastausten mukaan kirjaillut
Jaana Pinson*

KUVA: HANNA SEPPÄ

KUVA: MEERIALANKO

KUVA: HANNA SEPPÄ

HANNAN KOULUTUSVINKIT

1. Pilko liikkeit, ja sen jälkeen pilko osat ja sitten vielä osat. Treenaa kaikki osat erikseen, lisää jokaiseen osaan variaatioita, häiriöitä, ja liitä osat sitten vasta yhteen. Jos yksi osa mättää, treenaa sitä. Esim. noudossa, jos koira puree kapulaa, treenaa pitoa, ottoa, kantoa, ei koko noutoa.
2. Nauti treeneistä! Naura ja leiki! Ole johdonmukainen, selkeä, reilu ja rento. Tee treeni ja "opetus" niin että itse haluaisit olla koira.
3. Ole nöyrä, myönnä virheet ja kuuntele muita.
4. Tehdään asia yhdellä kerralla oikein. Kisoissa ei tehdä kolmea toistoa ja arvioida parasta.
5. Treenaa koiralle vaikeita asioita. Jos koira ei kestä muita koiria, treenaa muiden koirien kanssa. Jos tottiksessa liikkeiden välissä koiran motivaatio laskee ja katse harhailee kehän ulkopuolelle, treenaa liikkeiden välejä. Ja mikä yleisintä: jos on vaikea hallita koira vapaana, opettele kulkemaan koiran kanssa vapaana. Kisoissa koira on vapaana, joten yhteistä kieltä tarvitaan.

Hyviä treenejä & kisoja kaikille!

Riemua viime kesän SM-tokokisoissa! (Ylemmät kuvat myös.)

SM-kisat Kemissä 21.8.2009

KUVAT: COPYRIGHT POWERPFOTE

TULOKSET

Jälkikoe

Rwn Maahismetsän Balladi Åådille
FIN12993/03, Niina Koivula, t 78
Spn Powerpfote Cebada FIN28303/07
Jaana Järvinen, t 70
Spu Falcogon Iwano FIN38033/03
Elina Pöyhönen, t 60

Hakukoe

Spu Sissinheimon Okko FIN16250/01
Asko Hämäläinen
t 80,5 haku 147 esine 29 maasto yht. 176
yht. 256,5 II HK3
Lbn Niinivuoren Aamu-Virkku FIN14064/04
Tiina Lehtomäki
t 81,5 haku 0 esine 30 maasto yht. 30
yht. 111,5

Etsintäkoe

Bpmu Giramin Ariel FIN12319/04
Ismo Lönnmark
t 85 jälki 47 tark.ets. 0 pud.es. 17
henk.ha. 67 esine 27 maasto yht. 158
yht. 243 II-palkinto EK3
SIJA 4.

JOUKKUEET

I joukkue

Saksanpaimenkoira uros Sissinheimon Okko,
Asko Hämäläinen, p. 256,6
Labradorinnoutaja narttu Niinivuoren Aamu-
Virkku, Tiina Lehtomäki, p. 111,5
Belgianpaimenkoira malinois uros Giramin
Ariel, Ismo Lönnmark, p. 243
Pisteet yht. 611
SIJA 6.

II joukkue

Rottweiler narttu Maahismetsän Balladi Åå-
dille, Niina Koivula, p. 78
Saksanpaimenkoira narttu Powerpfote Ce-
bada, Jaana Järvinen, p. 70
Saksanpaimenkoira uros Falcogon Iwano,
Elina Pöyhönen, p. 60
Pisteet yht. 208
SIJA 13.

Tulokset sivulta: http://www.kemi.fi/kspk/Tapahtumat/index_tapahtumat.html

KUVA: COPYRIGHT POWERPFOTE

Tulossa valjakkohiihtokisat 20.3.2010

(PM + SPL-mestaruus)

Ilmoittaudu talkoisiin: powerpfote@elisanet.fi

Valjakkohiihtoa viisi kertaa viikossa kolmessa eri paikassa

Muistathan aina huomioida ilman koiraa hiihtävät ja antaa heille hiihtorauhan.

Keljonkankaan pururadalla

- tiistaisin klo 17-19
- lauantaisin klo 11-13

Tikkakosken pururadalla

- maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 20-22

Muuramessa kartta

- torstaisin klo 19.30-21

Lievestuore

- keskiviikkoisin klo 15-18

Mustanvuoren hiihtoalue, Ampumaradan lenkki 3 km

Yhdistyksen Paras koira -mittelö

Laittakaapa tiedot tuloksistanne 15.1.2010 mennessä

Jaana Järviselle powerpfote@elisanet.fi.

Pistelaskutaulukot päivitetään nettiin marraskuun aikana.

Yhdistys palkitsee kevätkokouksessa:

- piirinmestarit
- Suomen mestarit
- Pohjoismaiden mestarit
- tottelevaisuusvaliot
- käyttövaliot
- muotovaliot

Lisäksi valitaan:

- Vuoden näyttelykoira
- Vuoden tokokoira
- Vuoden vetokoira
- Vuoden palveluskoira

Lisäksi on mahdollista jakaa johtokunnan päätöksellä erikseen nimettävä palkinto, kuten Vuoden puurtaja tai Vuoden tulokas.

KUVA: NINA PALOPOSKI

Kaikki palkitsemiset ja joukkueisiin osallistumiset edellyttävät, että henkilö on osallistunut yhdistyksen toimintaan osallistumalla vähintään kerran kuluneen vuoden aikana talkoisiin tai kokeiden järjestämiseen.

KUVAT: COPYRIGHT POWERPFOTE

Palkintojen jako. Tuomarina oli Raimo Karppinen.

Henkilöryhmässä kisaamassa Kirsi Karmala.

PM jälki, tulokset

1. BPGU Sysisalaman Deville, t. 96.5, m. 188, yht. 284.5, JK3
Jäljen piirinmestari 2009

om/ohj. Jenni Edelmann, Hankasalmi

2. SPN Evergrey's Deramon, t. 73, m. 199, yht. 272, JK3

om/ohj. Hannele Nyrönen, Saarijärvi

3. SPN Powerpfote Cebada, t. 88, m. 178, yht. 266, JK3

om/ohj. Jaana Järvinen, Jyväskylä

Kiitokset talkooporukalle vuodesta 2009!

Sponsorisopimus

Best Friendin kanssa

Yhdistyksellä on sponsorisopimus Best Friendin kanssa.

Sopimuksen mukaan yritys tarjoaa:

- tuotepalkinnot tapahtumaan sopimuksen mukaan
- kehänauhaa
- numerolaput

Lisäksi on mahdollista lainata

- BIS-kehän 1-4 sijoituskyttilä ja palkintokoroke
- huomioliivejä toimitsijoille.

Muita kilpailevia merkkejä tai tuotteita ei saa olla samassa tapahtumassa sponsorina. Sponsoriin logo tai mainos tulee olla näkyvillä tapahtuman mainoksissa ja/tai näyttelyluettelossa sekä tapahtuman/seuran kotisivuilla.

Tottelevaisuudessa kolme tärkeintä:

suhde, tekniikka ja viettivire

Marko Koskensalo ja belgianpaimenkoira malinois Mecberger Duunari ovat voittivat hopeaa palveluskoirien MM-kilpailuissa Itävallassa. Suomen joukkue saavutti hopeaa, joukkuekisan vei Saksa. Menestys on suomalaisittain historian paras. MM-kilpailuun osallistui yli 130 koirakkoa yli 30 maasta.

Suomen karsintakilpailut käytiin kesäkuun alussa Kärkölässä. Koskensalo sijoittui toiseksi samoilla pisteillä voittajan kanssa. Ensi vuonna IPO:n maailmanmestaruus ratkotaan Suomessa.

Kerro itsestäsi, koiristasi, koiraharrastuksestasi, meriiteistäsi lyhyesti.

Olen harrastanut palveluskoiraurheilua vuodesta 1991 asti eli 12-vuotiaasta alkaen. Olen harrastanut kaikissa palveluskoiralajeissa, valjakkohiihdossa, TOKO:ssa sekä pelastuskoirakokeissa. Olen kouluttanut palveluskoiria useista eri roduista ja auttanut useiden eri palveluskoiraohjaajia rakentamaan omaa koiransa kilpailuihin.

Alkuvaiheessa harrastukseni pääpaino on ollut hakukoe, jossa kilpailin kolmen eri koiran kanssa SM-kilpailuissa. Ryhmässäni koulutettiin useita käyttövalioita ja SM-kilpailijoita. Sittemmin olen työkseni kouluttanut puolustusvoimien koiranohjaajia ja koiria.

Nykyään kaikki vapaa-aikani menee oman suojeluryhmän pyörittämiseen ja omien koirien kouluttamiseen. Itselläni on kisakoirana malinois Simppu ja koulutuksessa saksanpaimen Martti. Vaimollani on bokserien maailmanmestari eläkeläinen Eetu ja koulutuksessa malinois Tuukka.

Ryhmässäni on useita arvokilpailuissa kilpailevia suojelukoirakoita. Mainittakoon tältä vuodelta belgianpaimenkoirien MM-kilpailujen 6. sija ja paras tottelevaisuus, saksanpaimenkoirien MM-kilpailujen 8. sija ja paras tottelevaisuus. Lisäksi SM-mitaleita ja edustuksia ensi vuoden MM-kilpailuihin. Ryhmästämme on tullut tällä kaudella yli 30 koulutustunnusta suojelulajeissa.

Mihin perustuu menestys MM-kisoissa?

Taitavaan koulutukseen ja erinomaiseen koiraan.

Mistä on hyvä tottelevaisuusosio tehty?

Kolme asiaa: suhde, tekniikka ja viettivire. Näiden keskinäinen harmonia luo perustan hyvälle tottelevaisuudelle. Jotta kyetään kouluttamaan huipputottelevaisuus, tarvitsemme aina erittäin hyvillä ominaisuuksilla varustetun koiran.

Muutama vinkki pennun käsittelyyn ja sen kanssa touhuamiseen (tulevat kisat silmissä siintäen).

Johdonmukaisuus kaikissa tilanteissa on koiran käsittelyn peruskulmakiviä. Tätä on oikeasti vaikea toteuttaa käytännössä, joten se vaatii aina ohjaajalta antautumista asialle.

Pentua tulee alkaa kouluttamaan jo aikaisessa vaiheessa. Tottelevaisuuden suhteen mielestäni suurin työ tehdään nimenomaan pentuna. Suurimmalle osalle koirista tekniset osa-alueet tulee olla koulutettu jo ennen vuoden ikää. Luonnollisesti koulutus tapahtuu pienissä paloissa, mutta periaatteessa kaikki suoritustekniikka käydään aikaisin läpi.

Vuoden iän jälkeen keskitytään tunnetilan rakentamiseen, jolla saadaan aikaan voimakas tottelevaisuus, joka on palveluskoiratottelevaisuuden tunnusmerkki!

Mikä on tärkein neuvosi ensimmäisen pk-koiran omistajalle?

Harrasta koirasi kanssa mahdollisimman paljon. Opit tuntemaan sen ja nauttimaan sen kanssa tekemisestä.

Mikä on ohjaajien perusvirhe ja miten se pitäisi korjata?

Suurin virhe ohjaajilla on se, että pelätään virheiden tekemistä koirankoulutuksessa. Maailman parhaat koirankouluttajat tekevät virheitä. Näin ollen koirankoulutus on aina lopulta virheiden korjailua :)

Mitä pakotteita käytetään missäkin tilanteessa oikein?

Erittäin laaja kysymys. Pakotteita on kahdenlaisia: passivoivia ja aktivoivia. Passivoivalla pakotteella saadaan koira lopettamaan se toiminta, jota se on juuri tekemässä. Jos koira on hyppäämässä naapurin uuden mersun katolle, huutaessasi "EI", koiran tulisi jättää katolle hyppääminen väliin. Kun koulutamme vahvoja ja dominantteja palveluskoiria, niin passivoivan pakotteen merkitys korostuu. Voimakas ja korkealla viettivireellä työskentelevä koira saattaa usein tehdä opetusta poikkeavaa käyttäytymistä, jolloin ohjaajan tulee puutua koiran käytökseen passivoivalla pakotteella ja ohjata viettivire oikeaan tekemiseen.

Aktivoivalla pakotteella taas koiran työskentelyhalua pyritään nostamaan. Kun koira reagoi aktivoivaan pakotteeseen oikein, se työskentelee vieläkin innokkaammin ja pääsemme palkitsemaan sen oikeasta tunnetilasta.

Onko olemassa roduille tyypillisiä virheitä liikkeissä?

Ei ole.

Mikä motivoi eniten touhuamaan koirien kanssa?

Kun on oppinut rakastamaan koirien kouluttamista, ei tarvitse motivoida enää itseään. Lisäksi minulla on ympärilläni upeita koiraihmissiä, joiden kanssa on helppo viettää aikaansa.

Mikä on kouluttamisessa turhauttavinta (niin itsellesi kuin koulutettavissakin)?

Ihmisten asenteellisuus. Koirankoulutus on kuin lapsen kasvatusta: jokaisella on tiukkoja mielipiteitä joka asiaan ilman perusteluita.

Ketä koiramaailman tyyppiä ihaillet? Ja miksi?

Ihailen sitä ihmistä, joka jaksaa uskoa itseensä ja omaan tekemiseensä vastoinkäymisten jälkeenkin. Koiraurheilussa ei ole Usain Boltteja, jotka olisivat voittajia kerta toisensa jälkeen, vaan epäonnistuminen on osa harrastusta, ja antaa mahdollisuuden kehittymiselle.

Edelleen ihailen kaikkia niitä koiran kouluttajia, jotka kytkivät kentän laidalla tai pusikossa piilossa päivästä toiseen... se on uskomaton määrä työtä, joka vaaditaan jo ykkösen koulutustunnukseen.

Saalistusvaisto hyötykäyttöön

Koiran käyttäytymistä ohjaavat yhä edelleen synnynnäiset viettitoiminnot. Jo alle luovutusikäinen pentu kiinnostuu liikkuvasta esineestä. Kiinnisaamista seuraa saaliin kantaminen ja ravistelu. Ns. saaliskäyttäytyminen on muinoin turvannut ravinnonsaannin, elossa säilymisen ja lajin jatkuvuuden.

Temperamenttinen tottelevaisuuskoekira voi pitää makupalloilla palkitsemisesta, mutta suorastaan rakastaa toiminnallisempaa palkitsemistapaa, joka pohjaa saalistyöskentelyyn. Saaliilla palkitseminen liittyy usein jo osatun asian vahvistamiseen, sillä leikki nostaa viettivirettä ja innostaa koiraa. Keskittyminen uuden tehtävän opetteluun saattaa vaikeutua, mutta jo osatun asian suorittamiseen tulee lisää nopeutta ja räväkkyyttä.

Voimakkaasti saalisviettiset koirat syttyvät toimintaan välittömästi ja ovat kiihkeitä leikkijöitä. Vähemmällä vietillä varustettu koiratarvitsee ohjaajaltaan suurempia saalisärsykeitä ja myös kylläntyy nopeammin. Riittävän voimakas saalisvietti on kuin moottori, joka laittaa koiran työskentelemään, antamaan itsestään myös väsyneenä ja vaikeissa olosuhteissa.

Leikitään, leikitään

Saalisleikki imitoi luonnonmukaista saaliskäyttäytymistä ja viettiä aktiivoi nimenomaan liike. Saaliseläin ei koskaan rynnistä kohti saalistajaansa - pupu ei juokse päin sutta. Lelu on siis aktiivisessa liikkeessä ja liike suuntautuu pois päin koirasta. Käyttämällä leikkissä kahta patukkaa leikki ei ole nykyä eikä ohjaaja joudu tarttumaan koiralla olevaan esineeseen. Saman lelun tavoittelu tuo leikkiin keskeytymisen ja kireyttä.

Leikki pyörii seuraavasti: koirasaa listaa lelun, ottaa sen suuhunsa, kääntyy, lähtee tulemaan meitä ja ääntämme kohti, aloitamme saalisärsykkeet hallussamme olevalla lellulla, koiratiputtaa suussaan olevan esineen ja alkaa saalistaa uutta lelua.

On koirakohtaista, kuinka pitkään peliä voi tai kannattaa, jatkaa. Sopivan rytmikäs, sujuva ja hyvällä halulla tehty 5-10 heittoa lienee riittävä määrä.

Saalis pohjaisia tunnusmerkkejä koiran käytöksessä ovat kimeä hkö haukku, pinnallisen kevyt kurkkuääni ja rento ilme, joka pysyttelee ak-

KUVA: JAANA PINSON

tiivisesti liikkuvassa saaliissa. Koiras on hyväntuulinen ja innokas, ilmentäen suurta motivoituneisuutta tehtävänsä.

Saalisvietti voi vaihtua saaliin puolustamiseen. Koiras muuttuu hetkessä totisemmaksi ja vakavammaksi. Se jähmettyy ja madaltaa murinaansa. Katseeseen tulee mukaan tiukkuutta ja koiras voi saalis esineen sijaan katsoa enemmän leikkittäjäänsä kohti. Lelun hamstraus ei edesauta leikkiä eikä ole hyväksi palkitsemistapahtumalle.

Koiralle, jolla on luontaisesti paljon puolustusviettiä ja vain vähän saalista, ei tämä leikkittä mistapa sovi niin hyvin kuin saalis pohjalla työskentelevälle koiralle. Vahvastikin saalisviettisellä koiralla saattaa joskus ilmetä puolustuskäytöstä, mutta tällöin leikki on todennäköisesti ohjaajasta johtuneista syistä mennyt väärille raiteille.

Leikin loppu on kaiken A ja O

Leikki lopetetaan saaliin kantovaiheeseen. Viimeistä heittoa ei suunnatakaan pois päin koirasta, vaan koiran annetaan saada puruote ja saalis ihmisen käsissä olevasta patukasta. Koiraa keuhataan saaliin kantamisesta ja ohjaaja kävelee koiransa kanssa, jotta liike jatkuu. Kun pysähdytään, koiraa otetaan kiinni kaulapannasta, keuhataan ja silitetään pitkin vedoin kyljistä hännäntyveen.

Kun koiras on saavuttanut rauhallisen mielialan, se oma-aloitteisesti pudottaa esineen ja nyt voimme kerätä leikkiesineet pois koiran ulottuvilta. Tällä varmistamme, ettei se ala itsenäisesti leikkiä uudelleen. Leikki on aina ihmisen ja koiran välinen touhutuokio.

Koiras on heti onnistuneen leikin jälkeen valmiina uutta leikkiä varten. Saalisvietti on kuitenkin ns. kylläntyyvä vietti. Liian pitkään venytetyt palkitsemiset väsyttävät koiraa sekä psyykkisesti että fyysisesti. Kohtuus kannattaa säilyttää leikkiessäkin: hieman liian vähän on parempi kuin selvästi ylijälle menevä touhutuokio.

KUVA: NIITTA SAARINEN

Teksti: Jaana Pinson
Lyhennetty versio Koiramme-lehden 11/02 artikkelista:
Kirj. Salme Mujunen: Saalisviettiä hyödyntävä leikki
on koiralle mieluinen palkinto

Räyhäva koira - räyhäävä omistaja

Koira tempoilee ja huutaa. Hihnan toisessa päässä sinkoilee huutava omistaja, mutta punaisena. Nolottaa ja ärsyttää, niin itsensä kuin koirankin puolesta. Nyt tarvitaan apua.

Ihmisen pitäisi osata ottaa johtajuus ja kertoa koiralle, miten tilanteessa toimitaan. Helppoa ja näppää kuin heinän teko siis. Koiralla on luontaiset valmiudet ehkäistä konflikteja rauhoittavilla eleillä kuten pois päin kääntymisellä ja maan haistelulla. Näitä eleitä tulee hihnan lenkipäässä vahvistaa ja palauttaa.

Kaukana paha maailma...

Alussa on parasta vältellä kohtaamistilanteita kokonaan. Se käy melkein kuin luonnos-

luvat varoituseleet kuten kova katse, jäykistyminen ja murina, jotka edeltävät kovempia otteita. Jos koiraa rangaistaan varoituseleiden näyttämisestä, se voi johtaa siihen, ettei koira enää varoita selkeästi, vaan hyökkää suoraan kimppuun.

Huomiota, HUOMIOTA!

Lievät pörinät laantuvat sillä, kun koiran huomio kiinnitetään johonkin muuhun. Mitä ei näe, sitä ei ole. Jos tarkkailee koiraansa ennen kohtaamistilanteita huomaa, ettei kohtausta tule kuin salama kirkkaalta taivaalta. Sitä edeltävät hienovaraiset merkit kuten karojen pörhöttäminen ja murina. On hyödyllistä oppia huomaamaan nämä merkit ajoissa, ennen kuin räyhäminen pääsee valloilleen.

Kuinkas sitten koiran huomion saa? Pidä mukana jotain, mistä koira pitää oikein paljon. Pallohullulle pallo, ahneelle makupallo. Kun huomaat ensimmäiset jännittymisen merkit, vetäise houkuttimesi esiin. Jos makupalat tai lelut ei kiinnosta, esitä vaikka tiputanssia, kilju ja laula, jotta saat koiran huomion itseesi. Voi myös tehdä hillitympiä liikkeitä: pieniä ympyröitä pois päin murinan kohteesta laittaen koiran väistämään. Tai koikeile kuonopantaa, jolla katseen saa käännettyä pois päin vastaan tulijasta.

Leikistä tykkäävä koira leikkii mielellään myös hihnalla. Siitäkin ollaan montaa mieltä,

Tästä se älämölö lähtee: jäykistellään, pörhötetään häntää, sitten niskavilloja.

että tuleeko hihnan repimisestä ongelma.

Hihna kuitenkin kulkee aina mukana ja siitä saa näppärästi mieluisan palkkion, kun koira saa ohituksen jälkeen hihnan revittäväksi.

Koiran tulisi myös oppia katsomaan toista koiraa rauhallisena. Taas harjoitus aloitetaan tarpeeksi kaukana. Kun koira vilkaisee rauhallisesti toista koiraa, sanotaan vaikka "Katso nästä", kehutaan ja palkitaan. Harjoituksen jälkeen poistutaan kauemmaksi, jotta rauhallinen mieli säilyy. Vähitellen tullaan lähemmäksi, mutta aina niin, ettei koira ehdi pöristä vaan on iisisti.

Mitä pitempään koira on huutanut ja tempoillut kanssasi kilpaa, sitä kinkkisempää tavan hävittäminen on. Parin harjoituksen jälkeen on turha heittää pyyhettä kehään. Vain harjoittelu tekee mestarin - tässä tapauksessa siis kunnon hihnassa kävelijän ja molempiin päihin.

*Muokattu artikkelista: "Miksi koira räyhää?", Saksanpaimenkoira-lehti 8/2008
Teksti ja kuvat: Jaana Pinson*

(Vasemmalla ja alla olevassa kuvassa oikealla oleva Jimi-koira ei liity tekstiin.)

taan, että vaihtaa suuntaa, kadun puolta ja lenkkimaastoja välttääkseen muut koirat. Mutta älä päästä itseäsi helpolla ja jää sinne metsän kätköihin ja hiljaisille kujille.

Aloita ohitustilanteiden harjoittelu kaukaa ja rauhallisten kumppaneiden kanssa. Aina kun näkyviin ilmaantuu toinen koira, oma koira otetaan katsekontaktiin ja palkitaan. Vähitellen koira oppii oma-aloitteisesti hakeutumaan katsekontaktiin havaitessaan toisen koiran.

Ole aina itse oman ja ohitettavan koiran välissä. Koulutuksen sabotoi taatusti se, että oma koirasi seuraa sinua kauniisti ja ohitettava tarraa tessusi perskarvoihin.

Joskus neuvotaan kovistelemään koiraa, jos se näyttääkin siltä, että on aikeissa rähistä. Tässä piilee vaara. Koiran elekieleen kuu-

Askon treeneissä

Askon treeniporukka on pikkuihijaa kasvanut ja tänä päivänä mukana on noin kymmenen koiraa ohjaajineen. Ryhmään kuuluu saksanpaimenkoiria, dobermanneja ja boksereita. Mukana on pitkään lajia harrastaneita ja uusia suojelun aloittaneita ohjaajia nuorine koirineen.

Jokainen koira edistyy omaa vauhtiaan, jokaisella on omat tavoitteet treenien suhteen ja Askon auttaa tasapuolisesti kaikkia tavoitteissaan eteenpäin. Koirat kuten myös ohjaajat ovat erilaisia, mutta kaikkia yhdistää halu oppia ja onnistua.

Treenit ei ole pelkkä suojelua, vaan joka treeneissä panostetaan myös tottelevaisuuteen. Opetetaan uutta, harjoitellaan jo opittua ja parannetaan mahdollisia puutteita ohjauksessa. On myös erittäin tärkeää nähdä muiden koirien suorituksia, koska myös niistä oppii paljon ja näkee myös, miten

koira kehittyy ja pääsee eteenpäin.

Kouluttajalta on vaadittu pitkää pinnaa, joustavuutta ja sopeutuvaisuutta erilaisten ihmisten kanssa.

Meillä on ilmeisesti käynyt jotenkin hyvä tuuri Askon treeniporukan kanssa, koska yhteishenki toimii ja treeneihin on mukava mennä. Palaute (niin hyvä kuin huono) annetaan suoraan harjoitusten jälkeen ja tarvittaessa pohditaan porukalla, mikä toimii ja mitä voitaisiin tehdä toisin.

Asko myös osaa tsempata ja innostaa treeneissä eteenpäin ja antaa reilusti myös positiivista palautetta. Niinkin pieni asia kuin kannustaminen, niin se vaan jostakin syystä tuo uutta puhtia, intoa ja taistelutahoa treeneihin.

Kirpeää pakkassäästä kaikille,
Niitta Saarinen

KUVA: JAANA PINSON

Näin se aika menee ja syksy alkaa olemaan jo loppusuoralla, mutta meno pysyy hurjana siitäkkin huolimatta.

Mä olen saanu uuden kaverin, Lindan. Linda on mun koirakaveri tai oikeestaan paremmin painikaveri. Linda on tosi kiva narttu, sellainen sopivasti pyöreä, ihanan kiihkeä nainen, just mun makuuni. Me ollaan Lindan kanssa päästy juoksemaan metsässä upeissa maisemissa ja siinä sivussa on tullut tutuksi joet, järvet ja suonsilmätkin. Mukana meillä on myös Jaanan reilun vuoden ikäinen poika, David, joka kulkee mukana rinkassa ja nauttii ilmeisesti kovastikin näistä koiramaisista retkistä (tai ainakin niin me halutaan kaikki uskoa).

Yhdellä reissulla Jaana käveli tuon pienen "rinkkaretkelijän" kanssa mun ja Lindan edessä ja miten mä onnistuinkaan juoksemaan sen takaa hipaisten sitä jalkoihin... No eihän siinä muuta tarvittu ja siellä ne oli selälleen sammalten seassa.

Näillä reissuilla omistajat on nauranu ittensä kipeiksi (ja saaneet ittensä kipeiksi), mutta retket jatkuu.

Olen mä tehnyt muutakin syksyn aikana kuin vaan pitänyt hauskaa. On pitänyt kaivaa ne perunapellot ja levittää lehtikasoja, kun joku käy niitä haravoimassa. On pitänyt ajaa siilet pihapiiristä, pyydystää kalat järvestä, pelastaa pallot naapurin lapsilta, että ei tässä ole ehtinyt paljon laakereilla lepäilemään.

Mun pitää harva se päivä ottaa myös niitä tottelevaisuusjuttuja, kyllähän te kato tiedätte nää hommat. On harjoiteltu istumisia, maahanmenoja, seuraamista, jättäviä liikkeitä, luoksetuloa, estettä jne. Kyllä mä osaankin jo ne aika hyvin, mutta harjoitus tekee musta vielä paremman ja onhan se kiva, että mä en ole ihan toivoton, vaikka joskus olen niin kuullut jonkun sanovankin ;)

Mä opin omaa tahtiani ja tämän valtavan vilkkaan luonteeni puolesta kaikki ei mene ihan aina just niinku pitäs. Välillä toi emäntä meinaa pistää pillit pussiin, mutta sillä on mukavia kavereita, jotka jaksaa kannustaa eteenpäin. Vaikka mussa pieniä vikoja onkin, niin ei se ole omistajakakaan täydellinen, että ihan kaikkea ei voi saada samaan pakettiin ;)

Yhdessä me mennään, tehdään ja nautitaan tulevasta talvesta.

Pakkasia odotellen,

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS ke 4.11. klo 18

Minna Moisio luona
os. Hirvenpolku 7, Palokka

Käsitteltävänä sääntömääräiset asiat:

- valitaan yhdistyksen puheenjohtaja ja varsinaiset jäsenet erovuoroisten tilalle sekä neljä varajäsentä
 - valitaan jaostot ja niiden jäsenet
- päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarvioista vuodelle 2010 sekä jäsenmaksun suuruus ja tarvitseeko yhdistykseen kuuluvien toimihenkilöiden maksaa jäsenmaksua vuodesta 2010 alkaen
- käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat

Mikäli haluat tuoda jonkin asian syyskokouksen käsiteltäväksi, ilmoita siitä vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta kirjallisesti puheenjohtaja Minna Moisiolle, Hirvenpolku 7, 40270 Palokka.

Kahvitarjoilu.
Tervetuloa!

KUVA: COPYRIGHT POWERPFOTE

Int & Fin & Ltu & DK Mva BaltV-99 V-04 V-06 Fin
Tva BH JK1 FH2
Maccabee Bilberry Cream "Nana"

synt. 15.12.1997
Kasv. Ella Lamusuo, Hyvinkää
Ohj. & om. Hanna Helminen, Jkl

DK Mva: Vejen kv, Tanska 13.6.09 ROP

Nana, kohta 12-vuotias mummo, päättää iloisen ja upean näyttelyuransa Jyväskylän kv-näyttelyyn ja bordercollien erikoisnäyttelyyn 21.-22.11.
Koirakaverit:
tervetuloa bortsukehän vierelle kuoharille :)

TOTTISLEIRI 15.-16.5.2010 yhdistyksen jäsenille Koirakorvessa

- kouluttajina Juha ja Susanna Korri

Mukaan mahtuu 20 koirakkoa.

Leiri on ilmainen, sis. aamupala,
lounas ja iltapäiväkahvit.

Ilmoittautumiset 7.5.2010 mennessä:
rauni.hamalainen@gmail.com
- sähköpostiin mukaan tieto
mahdollisesta ruokarajoitteisuudesta

KUVA: MIIA KIVIAHO

Kuvaa ja kirjoita Nuokkuihin

Nuokut-lehti ilmestyy ainakin kaksi kertaa vuodessa. Useam-
mastikin tulisi, jos juttuja riittäisi. Koska Nuokut-lehdessä
ei ole toimittajia, tarvitaan lehden kasaamiseen apua. Kir-
joita siis lyhyesti tai laveasti koiratouhuistasi - tai mistä ta-
hansa mielenkiintoisesta asiasta.

Lähetä kuvia tapahtumista, kursseilta, koulutuskentältä.
Tuliko koirastasi valio? Lähetä tulokset ja kuvia.
Onko mielessäsi juttuaiheita?
Kuka persoona kiinnostaisi?
Kaipaanko koulutusvinkkejä?
Vai mitä ihmettä?

Materiaali lehteen ja www-sivujen päivitykset:
nuokut@gmail.com tai jaana.pinson@gmail.com

KUVA: COPYRIGHT POWERPFOTE

KUVA: NINA PALOPOSKI